

Tárgy: Ügyvédi tevékenységgel összeférhetetlen más tevékenység

BUDAPESTI REGIONÁLIS FEGYELMI BIZOTTSÁG FEGYELMI TANÁCSA

Ügyszám: **2019. F. 225/26.**

A Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi Tanácsa [...] budapesti ügyvéd ellen folyamatban lévő fegyelmi eljárásban a 2021. július 14. napján megtartott nem nyilvános tárgyaláson zárt ülésben meghozta és kihirdette az alábbi

h a t á r o z a t o t:

A Fegyelmi Tanács megállapítja, hogy [...] eljárás alá vont ügyvéd nem követett el fegyelmi vétséget követett el, ezért

a fegyelmi eljárást megszünteti.

Az eljárás során felmerült költséget a Budapesti Ügyvédi Kamara viseli.

I n d o k o l á s:

A bejelentés és az előzetes vizsgálat:

A bejelentő előadta, hogy az eljárás alá vont ügyvéd a [...] felszámolószervezet felszámolóbiztosaként tevékenykedik, erről a bejelentő az általa képviselt társaság ellen a [...] Zrt. f.a. által indított perben szerzett tudomást. A bejelentő hivatkozott a felszámoló névjegyzékének adataira, mint közhiteles nyilvántartásra.

A bejelentő sérelmezte továbbá, hogy az eljárás alá vont ügyvéd az ugyancsak közhiteles cégjegyzék adatai szerint ellátja a felszámolószervezet ügyvezetői tisztségét is.

A bejelentő álláspontja szerint az eljárás alá vont ügyvéd összeférhetetlen tevékenységet folytat mindkét esetben. A bejelentő csatolta a hivatkozott felszámoló névjegyzék érintett oldalát, valamint a felszámolószervezet cégkivonatát és Cégközlöny oldalakat a felszámolóbiztos tevékenység igazolására.

A vezető fegyelmi biztos az előzetes vizsgálati eljárást elrendelte, erről a bejelentőt és az eljárás alá vont ügyvédet értesítette.

Az eljárás alá vont ügyvéd igazoló jelentésében előadta, hogy a bejelentő kifejezetten nyomásgyakorlás céljából tett bejelentést a kamarához, ezen túlmenően a beadvány valótlan tényállításokat is tartalmaz és megalapozatlan.

- a) Az eljárás alá vont ügyvéd hivatkozott arra, hogy 2018. január 31. óta nem alkalmazott ügyvéd, így a bejelentő állításai valótlanok, miszerint alkalmazott ügyvédként összeférhetetlen tevékenységet folytatna.
- b) Az eljárás alá vont ügyvéd cáfolta, hogy a bejelentő és a [...] Zrt. f.a. közötti perben összeférhetetlen tevékenységet folytatott volna. A bejelentő által sérelmezett ügyvédi meghatalmazás a [...] Zrt. f.a. felszámolóbiztosától származott és kizárólag iratbetekintésre szólt.
- c) Az eljárás alá vont ügyvéd kifejtette álláspontját, miszerint az Üttv. 24.§-a az összeférhetetlen tevékenységek alóli kivételként tartalmazza a vezető tisztségviselőt, mint amilyen a felszámolóbiztos is.
- d) Hivatkozott arra az eljárás alá vont ügyvéd, hogy a felszámolóbiztos feladatokat magánszemélyként megbízás alapján látja el, amely nem munkaviszony, így nem összeférhetetlen.

Az eljárás alá vont ügyvéd kérte az előzetes vizsgálati eljárás megszüntetését.

A fegyelmi biztos hiánypótlásra hívta fel az eljárás alá vont ügyvédet: kérte a felszámolóbiztos tevékenységre vonatkozó megbízási szerződés csatolását, valamint a felszámolószervezet ügyvezetői tisztségével kapcsolatos társasági iratok és megbízási szerződés csatolását, továbbá nyilatkozatot arra nézve, hogy a megbízásokért ellenszolgáltatásban részesül-e.

Az eljárás alá vont ügyvéd beadványában előadta, hogy a felszámolóbiztos feladatokra vonatkozó megbízási szerződés üzleti titkot képez, így azt nem kívánja csatolni. A felszámolószervezet társasági iratait nem tudja csatolni, mert annak nem tagja, továbbá álláspontja szerint ezen iratok az ügy szempontjából irrelevánsak. Az eljárás alá vont ügyvéd akként nyilatkozott, hogy a feladatok ellátásáért nem részesül díjazásban.

A fegyelmi biztos a rendelkezésére álló iratok alapján határozatot hozott a fegyelmi eljárás kezdeményezéséről. A fegyelmi biztos álláspontja szerint alapos gyanú merült fel arra, hogy az eljárás alá vont ügyvéd megsértette az alábbi jogszabály és szabályzati helyeket:

- 1998. évi XI. törvény (Üt.) 6. § (1) bekezdés c) pontjában, illetve az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (Üttv.) 23. § (1) bekezdés c) pontjában írt összeférhetlenségi szabályokat, mely jogsértés folyamatosan fennáll;
- 2018. július 19. óta a felszámolószervezet ügyvezetői tisztségét ellátja, folyamatosan megsérti az Üttv. 23. § (1) bekezdés c) pontjában írt összeférhetlenségi szabályt;
- felhívásra az ügyre vonatkozó iratok becsatolását megtagadta, megsértette az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 6/2018. (III. 26.) MÜK szabályzat (ÜESZ) 12.2. pont a) alpontját és 12.3. pontját.

A fegyelmi biztos az eljárás alá vont ügyvéddel szembeni fegyelmi eljárás kezdeményezéséről a bejelentőt tájékoztatta, azzal, hogy az eljárás eredményéről a jogerős fegyelmi határozat kivonatának megküldésével értesíti a fegyelmi tanács. Az eljárás alá vont ügyvéd a határozatot – az ügyvédi iroda meghatalmazottja útján – átvette.

A Fegyelmi Tanács az ügyben tárgyalást tartott, amelyen az eljárás alá vont ügyvéd szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg.

A tényállás:

Az eljárás alá vont ügyvéd 2011-től a kamarai nyilvántartás szerint 2018. március 4-ig alkalmazott ügyvédként tevékenykedett.

a.) A Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Hivatalos Értesítő 2017/16. számú számában a Felszámolók Névjegyzékét Vezető Hatóság közleménye a felszámolók névjegyzékére vonatkozó változásokról cím alatt szerepel a felszámolószervezetnél változás-bejegyzésként az eljárás alá vont ügyvéd bejegyzése a névjegyzékbe, mint felszámolási és vagyonfelügyeleti szakirányú szakképzettséggel rendelkező felszámolóbiztos, többletfoglalkoztatott, a foglalkoztatási jogviszony megbízás, a változásbejegyzés időpontja: 2017. február 20.

Az eljárás alá vont ügyvéd által sem vitatottan ezen időponttól kezdve folyamatosan és jelenleg is felszámolóbiztos tevékenységet látott és lát el a felszámolószervezettel kötött megbízási szerződés alapján. Ezt támasztja alá a felszámolószervezet honlapján közzétett felszámolások listája is, amelyben több cég felszámolóbiztosaként van feltüntetve az eljárás alá vont ügyvéd.

b.) A cégekről vezetett közhiteles nyilvántartás adatai szerint az eljárás alá vont ügyvéd 2018. július 19. napjától folyamatosan a felszámolószervezet vezető tisztségviselője önálló aláírási joggal. Az eljárás alá vont ügyvéd e tényt sem vitatta.

..-..

Az eljárás alá vont ügyvéd bizonyítási indítványt a tárgyalás napjáig nem terjesztett elő, okiratot nem csatolt.

A fegyelmi biztos végindítványa:

A fegyelmi biztos végindítványában előadta, hogy a tényállást a fegyelmi eljárás kezdeményezését tartalmazó határozatban foglaltak szerint kéri megállapítani, a határozatot az írásbelivel egyezően fenntartja azzal, hogy az eljárás alá vont ügyvéd felhívás ellenére nem igazolta, hogy a felszámolóbiztos feladatokat ingyenesen látja el, ezzel a lehetőséggel később sem élt.

A fegyelmi biztos az alábbi jogsértések miatt kérte a fegyelmi felelősség megállapítását:

- a) A fegyelmi biztos álláspontja szerint az eljárás alá vont ügyvéd azzal, hogy előbb alkalmazott ügyvédként, majd ügyvédként 2017. február 20. óta felszámolóbiztos tevékenységet lát el, megsértette az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (Üt.) 6. § (1) bekezdés c) pontjában, illetve az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (Üttv.) 23. § (1) bekezdés c) pontjában írt összeférhetlenségi szabályokat, mely jogsértés folyamatosan fennáll.
- b) Az eljárás alá vont ügyvéd 2018. július 19. óta a felszámolószervezet ügyvezetői tisztségét látja el, amely a fegyelmi biztos álláspontja szerint az Üttv. 23. § (1) bekezdés c) pontjába ütközik.
- c) Az eljárás alá vont ügyvéd nem tett eleget iratcsatolási kötelezettségének, ezzel megsértette az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 6/2018. (III. 26.) MÜK szabályzat (ÜESZ) 12.2. pont a) alpontját és 12.3. pontját.

A fegyelmi biztos kérte a fegyelmi vétségek megállapítását és a középértéket meghaladó pénzbírság fegyelmi büntetésre tett indítványt.

A Fegyelmi Tanács a fegyelmi határozatában megállapította a rendelkezésre álló dokumentumok alapján, hogy az eljárás alá vont ügyvéd három rendbeli szándékos fegyelmi vétséget követett el, ezért 500.000 Ft pénzbírság fegyelmi büntetéssel sújtotta és kötelezte az eljárási költség viselésére.

A Fegyelmi Tanács – figyelemmel arra, hogy az eljárás alá vont ügyvéd az alapeljárásban sem a felszámolószervezettel kötött megbízási szerződését nem csatolta, sem pedig az ügyvezetői feladatok ellátására vonatkozó megbízási szerződést nem bocsátotta rendelkezésre, továbbá nem bizonyította azt sem, hogy ténylegesen mikortól látott el felszámolóbiztos feladatokat, így a feladatok ellátásának ingyenessége, valamint a felszámolóbiztos tevékenység jogszerű ellátása nem nyert bizonyítást – a fegyelmi vétséget az alábbiak alapján állapította meg:

Az Üt. 6. § (1) bekezdés a) pontja az alábbiak szerint rendelkezik: az ügyvéd nem állhat munkaviszonyban, szolgálati viszonyban, munkavégzési kötelezettséggel járó más jogviszonyban; nem lehet közalkalmazott, köztisztviselő, kormánytisztviselő, állami tisztviselő, közjegyző és főállású polgármester.

Az eljárás alá vont ügyvéd a felszámolók névjegyzékébe 2017. február 20. napjával nyert bejegyzést. A felszámolóbiztos feladatokat megbízási jogviszonyban látta el. Nem vitásan a felszámolóbiztos feladatok, amelyeket a Csódtv. is tartalmaz, munkavégzési kötelezettséget jelentenek, amely nem csak munkaviszony alapján keletkezhet, hanem megbízási jogviszony alapján is végezhető. A felszámoló szervezet felszámolóbiztos csak a felszámolóval létesített munkaviszony, megbízási jogviszony és tagsági viszony alapján foglalkoztathat (Csódtv. 27/C.§).

Az Üttv. e vonatkozásban 2018. január 1-jén hatályba lépett 23. § (1) bekezdés c) pontja szerint az ügyvédi tevékenység gyakorlásával összeférhetetlen:

- c) minden más, munkavégzési kötelezettséggel járó és ellenérték fejében végzett tevékenység.

A fenti jogszabályhely az összeférhetlenség megállapítására együttes feltételt ír elő: a munkavégzési kötelezettséget és a díjazást. Nem tilalmazott az ingyenesség, azonban ezt az eljárás alá vont ügyvédnek kellett volna bizonyítani a megbízási szerződés bemutatásával. Az eljárás alá vont ügyvéd védekezésében úgy nyilatkozott, hogy nem kapott díjazást, azonban nyilatkozata önmagában nem elegendő az ingyenesség bizonyítására. Ettől azonban az eljárás alá vont ügyvéd elzárkózott, így a Fegyelmi Tanács a Ptk. fent hivatkozott rendelkezése szerint az ellenérték fejében végzett tevékenységet állapította meg.

Nem helytálló az eljárás alá vont ügyvéd védekezése a vonatkozásban, hogy alkalmazott ügyvédi státusza alatt vállalta a felszámolóbiztos feladatok ellátását. Sem az Üt., sem pedig az Üttv. a fent értékelt magatartásra nézve nem fogalmaz meg eltérő rendelkezést az ügyvédekre és az alkalmazott ügyvédekre.

Az eljárás alá vont ügyvéd azzal a magatartásával, hogy 2017. február 20-tól és jelenleg is felszámolóbiztos feladatokat látott el, megsértette a fent hivatkozott összeférhetlenségi jogszabályhelyeket és ezzel fegyelmi vétséget valósított meg.

Az eljárás alá vont ügyvéd a hatályos cégjegyzék adatai szerint 2018. július 19-től bejegyzett vezető tisztségviselője, ügyvezetője a felszámolószervezetnek.

Az Üttv. a 23. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott tilalom alól a 24. §-ban kivételeket határoz meg. A jelen ügyre vonatkozóan az alábbiakat: (nem esik tilalom alá)

- m) a gazdasági társaság vezető tisztségviselőkből álló ügyvezető testületének tagja vagy elnöke feladatának ellátása, valamint
- n) az m) pont alá nem eső jogi személy vezető tisztségviselője feladatának ellátása.

Az idézett jogszabályhely kizárólag abban az esetben engedi meg gazdasági társaságnál az ügyvezetésben való részvételt, ha az ügyvezetést testület látja el. Nem vitásan a korlátolt felelősségű társaság gazdasági társaság, viszont a felszámolótársaságnál két, önálló aláírási joggal rendelkező ügyvezető, és nem testület látja el a vezető tisztségviselői feladatait. A 24. § n) pontja csak a gazdasági társaság fogalmába nem tartozó jogi személyeknél enged vezető tisztségviselői pozíciót betölteni.

Az eljárás alá vont ügyvéd védekezése, miszerint az Üttv. 24. §-a megengedi a gazdasági társaságnál a vezető tisztségviselői poszt betöltését, nem helytálló a fenti jogszabályhely értelmezése szerint, így azt a Fegyelmi Tanács nem fogadta el.

Az eljárás alá vont ügyvéd azzal a magatartásával, hogy gazdasági társaságnál vezető tisztségviselői feladatot lát el, megsértette a fent hivatkozott tevékenységi tilalmat és ezzel fegyelmi vétséget valósított meg, tekintettel arra, hogy a tisztséggel járó feladatok ingyenes ellátása nem nyert bizonyítást, a Fegyelmi Tanács pedig a megbízási szerződésre vonatkozó törvényi vélelmet – amely szerint ellenszolgáltatás jár a teljesítésért – vette alapul.

Az eljárás alá vont ügyvéd a fegyelmi biztos felhívása és a tárgyalásra szóló idézésben foglalt felhívás ellenére sem szolgáltatva az ügyre vonatkozó iratokat. A felszámolóbiztos tevékenységre vonatkozó megbízási szerződésének csatolását üzleti titokra hivatkozással tagadta meg. A fegyelmi biztos ezen felül kérte az ügyvezetői tisztségre vonatkozó iratokat. Az eljárás alá vont ügyvéd ezen iratok csatolását részben arra hivatkozással, hogy nem tagja a társaságnak, tehát nem rendelkezik a társasági iratokkal, részben pedig arra hivatkozással nem teljesítette, hogy álláspontja szerint az ügy szempontjából ezen iratok nem relevánsak.

Az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 6/2018. (III. 26.) MÜK szabályzat (ÜESZ) 12.2. pontja előírja, hogy az ügyvéd köteles eleget tenni az ügyvédi kamara bármely – jogszabályon vagy kamarai belső szabályozáson alapuló – eseti felhívásának. Az ÜESZ. 12.3. pontja pedig úgy rendelkezik, hogy az ügyvédi tevékenység gyakorlója – függetlenül attól, hogy tesz-e nyilatkozatot – az ügyvédi kamara és szervei részére az ellene indult panasz-, illetve fegyelmi ügyben felhívásra az ügygel összefüggő iratokat köteles becsatolni.

Az eljárás alá vont ügyvéd nem vonhatja mérlegelési jogkörébe, hogy mely iratokat tart relevánsnak és melyeket nem, mivel az ÜESZ kötelezettséget ír elő. Nem helytálló az a kifogás sem, mely szerint, mivel nem tagja a társaságnak, nem rendelkezik az iratokkal. Ügyvezetőként jogosult a társaság iratait megismerni. Tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont ügyvéd nem tett eleget iratcsatolási kötelezettségének, ezzel önálló fegyelmi vétséget valósított meg.

Az eljárás alá vont ügyvéd fellebbezése:

Az eljárás alá vont ügyvéd az I. fokú fegyelmi határozat ellen a nyitva álló határidőn belül fellebbezéssel élt. Fellebbezésében elsődlegesen a fegyelmi eljárás megszüntetését kérte, másodlagosan új eljárás lefolytatását.

A másodfokú eljárás:

A Magyar Ügyvédi Kamara Országos Fegyelmi Bizottság Másodfokú Fegyelmi Tanácsa tárgyalást tartott az ügyben, amely tárgyaláson az eljárás alá vont ügyvéd megjelent. A tárgyalási jegyzőkönyv nem tartalmazza, hogy az eljárás alá vont ügyvéd dokumentumot csatolt volna. A II. fokú Fegyelmi Tanács kérdésére az eljárás alá vont ügyvéd úgy nyilatkozott, ha felmentést kap az üzleti titok alól, úgy csatolja a dokumentumokat.

A II. fokú Fegyelmi Tanács az I. fokon eljáró Fegyelmi Tanácsot új eljárás lefolytatására utasította az I. fokú határozat hatályon kívül helyezése mellett.

A II. fokú határozat az alábbiakat állapította meg:

- a.) Az alapeljárásban nem történt meg annak vizsgálata, hogy a felszámolóbiztos tevékenységet ténylegesen mikortól végezte az eljárás alá vont ügyvéd, e vonatkozásban az I. fokú határozat megalapozatlan.
- b.) A megismételt eljárásban meg kell keresni az Összeférhetlenségi Bizottságot, és annak álláspontja alapján a fegyelmi biztost nyilatkozattételre kell felhívni, hogy a fegyelmi eljárást kezdeményező határozatában foglaltakat változatlanul fenntartja-e.
- c.) Az II. fokú Tanács hiányolta az ügyvéd javára szóló körülmények, különösen a személyi körülmények feltárását.
- d.) A II. fokú határozat szerint szükséges annak vizsgálata, hogy az iratcsatolási kötelezettség elmulasztása önálló fegyelmi vétséget képez-e, ugyanis a határozat szerint nem ügyvédi iratok csatolására az eljárás alá vont ügyvéd nem hívható fel.

Az új eljárás:

1./ A Fegyelmi Tanács beszerezte a felszámolószervezet taggyűléséről készült jegyzőkönyvet. A taggyűlésen hozott 1. sz. határozat tartalmazza, hogy „a taggyűlés úgy határoz, hogy a társaság önálló képviseleti joggal rendelkező új ügyvezetőnek megválasztja az eljárás alá vont ügyvédet a mai naptól kezdődően, határozatlan időtartamra, aki a megválasztása esetén az ügyvezetői tisztségre történő megválasztását elfogadja. Tudomásul veszi, hogy feladata kifejezetten a társaság felszámolási, végelszámolási, adósságrendezési, vagyonrendezési, illetve csődeljárásokkal kapcsolatos szakmai feladatainak koordinálása”.

A taggyűlés 2. számú határozata az ügyre vonatkozóan az alábbiakat tartalmazza:

A taggyűlés úgy határoz, hogy a társaság társasági szerződésének 12., 14. és 19.3. pontjainak szövegét hatályon kívül helyezi és azok helyett az alábbi szövegezést fogadja el:

„19.3. V.É., mint a [...] Kft. magánszemély tagja, a társaság tevékenységének ellátásában személyes közreműködésként felszámolással, végelszámolással, kényszer végelszámolással összefüggő szakmai tevékenységként a felszámoló szervezet által alkalmazott személyek számára oktatási tevékenységet végez. Az eljárás alá vont ügyvéd ügyvezetői tevékenysége külön megállapodásban rögzítettek és részletezettek szerint kizárólag a társaság legfőbb szervének döntése alapján a társaság felszámolási, végelszámolási, adósságrendezési, vagyonrendezési, illetve csődeljárásokkal kapcsolatos szakmai feladatainak koordinálása”.

A fenti határozat értelmében az ügyvezetői feladatok ellátására a társaság és az eljárás alá vont ügyvéd között külön megállapodás jött létre.

2./ A Fegyelmi Tanács megkereste a Budapesti Ügyvédi Kamara Összeférhetlenségi Bizottságát, amely válaszában az alábbiakat fejtette ki:

„Az Összeférhetlenségi Bizottság álláspontja szerint a 2018. január 1-jéig hatályos, az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (Üt.) 6. § (1) bekezdés a) pontja alapján a felszámolóbiztos tevékenység tilalmazott volt, mert nem szerepelt a 6. § (2) bekezdésében felsorolt engedélyezett tevékenységek körében. **A 2018. január 1-jét követően hatályos, az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. LXXVIII. törvény (Üttv.) a korábbi rendelkezést úgy változtatta meg, hogy a munkavégzési kötelezettséggel járó egyéb jogviszony (23. § (1) bekezdés c) pontja) létesítése csak akkor tilalmazott az ügyvédi tevékenység gyakorlója számára, ha a tevékenységet ellenértéke fejében látja el. Amennyiben tehát a felszámolóbiztos tevékenység végzését az ügyvéd ingyenesen, ellenérték kikötése nélkül vállalja el, akkor az az általános szabályok alapján nem tilalmazott.**

A közölt tényállás szerint az ügyvezetői tisztség ellátására az Üttv. hatálya alatt került sor, tehát amennyiben az ügyvéd ellenérték kikötése nélkül látja el az ügyvezetői tisztséget, akkor a főszabály szerint ez a tevékenység sem tilalmazott.”

3./ Figyelemmel az Összeférhetlenségi Bizottság álláspontjára is, miszerint a felszámolóbiztosi és az ügyvezetői feladatok ellátásának ingyenessége esetén mentesülhet az eljárás alá vont ügyvéd a fegyelmi felelősség alól, a Fegyelmi Tanács megkereste az eljárás alá vont ügyvédet a fent idézett taggyűlési határozat szerinti külön megállapodás beszerzése érdekében. Az eljárás alá vont ügyvéd válasziratában előadta, hogy a megállapodást magánszemélyként kötötte, így nincs iratcsatolási kötelezettsége, másrészt nem kapott a társaságtól felmentést az üzleti titok alól.

4./ Ezt követően a Fegyelmi Tanács megkereste a felszámolószervezet másik ügyvezetőjét, aki levelében elutasította a megállapodás megismerhetőségét, hivatkozva arra, hogy az eljárás alá vont ügyvédet köti az üzleti titoktartási kötelezettség, és nem kívánják ez alól felmenteni, de:

„Arról ugyanakkor tudjuk tájékoztatni Önöket egyoldalúan nyilatkozva, hogy az eljárás alá vont ügyvéd sem az ügyvezetői feladatok és teendők ellátását és az ügyvezetői tisztség betöltését, sem a felszámolóbiztosi feladatok és teendők ellátását és a felszámolóbiztosi tisztség betöltését nem ellenérték fejében végzi. Megbízása egyik státusz kapcsán sem visszterhes, hanem ingyenes. Hangsúlyozni kívánjuk e körben továbbá, hogy társaságunk az eljárás alá vont ügyvéddel, mint magánszeméllyel és nem az általa képviselt ügyvédi irodával szerződött, így voltaképpen a Tisztelt Fegyelmi Tanács jelenleg egy nem ügyvédként eljáró magánszemély és egy jogi személy szerződéses viszonyára nézve kér információt, amit bizonyára megértene, hogy nem áll Társaságunk érdekében kiadni a Tisztelt Fegyelmi Tanács részére.”

5./ Az eljárás alá vont ügyvéd nem csatolt arra vonatkozó bizonyítékot, hogy a felszámolóbiztosi tevékenységet 2018. februárjától látja el ténylegesen, ezért a Fegyelmi Tanács saját hatáskörben a rendelkezésre álló és nyilvánosan hozzáférhető felületeken tájékozódott. Ennek eredményeként valószínűsíthető, hogy az eljárás alá vont ügyvéd az Üttv. hatályba lépéséig nem tevékenykedett kijelölt felszámolóbiztosként.

A Fegyelmi Tanács által tartott tárgyaláson az eljárás alá vont ügyvéd megjelent. A Fegyelmi Tanács ez alkalommal feltárta a személyi körülményeket, miután ez csak az eljárás alá vont ügyvéd személyesen teendő nyilatkozata alapján lehetséges és az alapeljárásban az eljárás alá vont ügyvéd a tárgyaláson nem jelent meg.

A fegyelmi biztos az Üt. hatálya alatt végzett felszámolóbiztosi tevékenység kivételével a fegyelmi eljárást kezdeményező határozatban foglaltakat fenntartotta.

Az eljárás alá vont ügyvéd fegyelmi felelősségét nem ismerte el, az eljárásban eddig tett nyilatkozatait fenntartotta.

A fegyelmi biztos végindítványában előadta, hogy a jelen ügyben egy összeférhetlenségi ügyet vizsgál a Fegyelmi Tanács, álláspontja szerint az összeférhetlenség kérdésének eldöntéséhez szüksége lett volna arra, hogy a megbízás milyen tartalommal jött létre, de az erre vonatkozó irat nem volt megismerhető.

A fegyelmi biztos kifejtette, hogy a megbízási szerződés visszterhességére vonatkozó törvényi vélelemmel szemben van helye bizonyításnak, de számára az eljárás alá vont ügyvéd nyilatkozata és az érintett cég másik ügyvezetőjének nyilatkozata kétséget kizáró bizonyítékként nem elfogadható. Lehetne bizonyítást foganatosítani a megfelelő hatóságok megkeresésével, de nem kívánja az eljárás elhúzódását, és a fegyelmi eljárásnak nem célja az eljárás alá vont ügyvéd vagyoni helyzetének mindenre kiterjedő vizsgálata.

Az iratcsatolási kötelezettséggel kapcsolatban fenntartotta a fegyelmi biztos az eddigi álláspontját, miszerint az ügyvédi etikai szabályzat rendelkezései szerint az ügyvel összefüggő iratot kell csatolni, jelen esetben az összeférhetlenséggel kapcsolatos iratokat. A fegyelmi biztos fenntartotta álláspontját, hogy az Etikai Szabályzat 12.3 pontja alapján a fegyelmi eljárásban kötelező az iratcsatolás.

Az eljárás alá vont ügyvéd álláspontja szerint nem követett el fegyelmi vétséget, mindvégig a jogszabályoknak és a szabályzatoknak megfelelően járt el. Az eljárás alá vont ügyvéd kifejtette, hogy a II. fokú határozat előírásai szerint eljárva a tényállás tisztázható volt, és így megállapítható, hogy nem követett el fegyelmi vétséget.

Az iratcsatolási kötelezettséggel összefüggően úgy nyilatkozott, hogy következetesen és mindvégig jelezte, hogy a bejelentővel az adott felszámolási eljárásban komplex jogvitás helyzetek állnak fenn. Ebben a helyzetben az ellenérdekelt fél bevonásával működő eljárásban semmifajta üzleti titkot nem lehet megosztani. A felszámolószervezet másik ügyvezetőjének nyilatkozata álláspontja szerint megfelelően bizonyítja a felszámolóbiztosai és az ügyvezetői feladatok ellátásának ingyenességét.

A Fegyelmi Tanács feladata az új eljárásban továbbra is annak eldöntése volt, hogy az eljárás alá vont ügyvéd megsértette-e az összeférhetlenségi szabályokat és vétett-e az iratcsatolási kötelezettség elmulasztásával.

A Fegyelmi Tanács az alapeljárásban megállapított tényállást nem módosította. A jelen eljárásban az újonnan beszerzett dokumentumokat értékelve kellett megállapítani, hogy az alapeljárásban megállapított fegyelmi vétségek fennállnak-e.

1./ Az Üt. hatálya alatt végzett felszámolói tevékenység:

Az Üt. 6. § (2) bekezdése nem vitásan tilalmazta a munkavégzési kötelezettséggel járó más jogviszonyban való tevékenységet. Az sem vitatható, hogy az eljárás alá vont ügyvéd 2017. február 20-án került felvételre a felszámolóbiztosai névjegyzékbe. Az eljárás alá vont ügyvéd nem csatolt iratot arra nézve, hogy az Üttv. hatályba lépéséig nem látott el ténylegesen felszámolóbiztosai feladatokat, csupán nyilatkozatot tett erre.

Az új eljárásban a Fegyelmi Tanács tájékozódott a rendelkezésre álló nyilvános felületeken, az ott fellelhető adatok alapján, valamint a cégjegyzék adatait átnézve mérlegeléssel elfogadta az eljárás alá vont ügyvéd nyilatkozatát és megállapította, hogy az eljárás alá vont ügyvéd nem sértette meg az Üt. 6. § (2) bekezdésében foglaltakat.

2./ Tekintettel arra, hogy az Üt. hatálya alatt elkövetett fegyelmi vétség nem áll fenn, a Fegyelmi Tanács a továbbiakban kizárólag a 2017. évi LXXVIII. törvényt (Üttv.), hatályba lépését követő magatartást vizsgálta, tehát az Üttv. szerint járt el.

Az Üttv. 107. § az alábbiak szerint rendelkezik:

Fegyelmi vétséget követ el az ügyvédi tevékenységet gyakorló, szüneteltető vagy az ügyvédi tevékenység felfüggesztése alatt álló kamarai tag vagy nyilvántartásba vett természetes személy, ha

- a) az ügyvédi tevékenység gyakorlása során az e tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban, a Magyar Ügyvédi Kamara Alapszabályában és a területi kamara alapszabályában (a továbbiakban együtt: alapszabály), vagy etikai szabályzatban meghatározott kötelességét szándékosan vagy gondatlanságból megszegi, vagy
- b) ügyvédi tevékenységen kívüli szándékos vagy gondatlan magatartásával az ügyvédi hivatás tekintélyét súlyosan veszélyezteti.

Az eljárás alá vont ügyvéd aktív ügyvéd, tehát gyakorolja az ügyvédi tevékenységet, így magatartását a 107. § a) pontja alapján kell megítélni. Önmagában az a tény, hogy az eljárás alá vont ügyvéd magánszemélyként kötött megbízási szerződést felszámolóbiztosai és ügyvezetői tevékenységre, - másként nem is tehetne volna -, nem mentesíti az ügyvédekre vonatkozó magatartási szabályok betartásáról.

3./ Az összeférhetlenség vizsgálata:

Az Üttv. 23. § (1) Az ügyvédi tevékenység gyakorlásával összeférhetetlen:

- a) az e törvényben meghatározott kivétellel a munkaviszony, a kormányzati szolgálati, a közszolgálati, az adó- és vámhatósági szolgálati, a közalkalmazotti, rendvédelmi igazgatási alkalmazotti, honvédelmi alkalmazotti, a rendvédelmi, hivatásos vagy szerződéses katonai, igazságügyi szakértői intézménynél

fennálló igazságügyi alkalmazotti szolgálati jogviszony, továbbá a közjegyzői, bírósági végrehajtói jogállás,

b) gazdasági társaságban a korlátlan felelősséggel járó tagsági jogviszony,

c) minden más, munkavégzési kötelezettséggel járó és ellenérték fejében végzett tevékenység.

Az Üttv. 24. §-a nem tartalmaz kivételt sem a felszámolóbiztosi, sem pedig az ügyvezetői tevékenységet illetően.

Az eljárás alá vont ügyvéd vitatta, hogy a felszámolószervezettel kötött szerződése munkavégzésre vonatkozna, ezzel kapcsolatban kifejtette, hogy a Fegyelmi Tanácsnak nincs hatásköre jogszabályt értelmezni és egy szerződést minősíteni. A Fegyelmi Tanács nem osztotta az eljárás alá vont ügyvéd álláspontját.

A más részére történő munkavégzést három klasszikus szerződés fejezi ki, a munkaszerződés, a vállalkozási szerződés és a megbízási szerződés. A jelen ügyben a felszámolószervezet és az eljárás alá vont ügyvéd között feltételezhetően nem munkaviszonyt keletkeztető, hanem a Ptk. szerint elbírálható megbízási szerződés jött létre. Ezt támasztja alá a felszámolószervezet taggyűlési jegyzőkönyvében a 2/2021. (07.19). számú határozata, amely szerint az ügyvezetői feladatok ellátására a felek megállapodást kötöttek. A felszámolói feladatok ellátását pedig a felszámolói névjegyzék adatai szerint is megbízási jogviszonyban látja el az eljárás alá vont ügyvéd többletfoglalkoztatottként. A megbízási szerződés ügyviteli kötelemet keletkeztet, azaz a megbízott köteles a rábízott ügyet ellátni. A Ptk. kommentárja szerint a megbízott valamely cél érdekében való tevékenységre vállal kötelezettséget, de nem ígéri azt, hogy tevékenysége meghatározott eredménnyel fog jární. A munkavégzés fogalma nem csak munkajogi kategória, az más jogágban szabályozott szerződések alapján is keletkezik, tekintettel arra, hogy a munkavégzés összefoglaló kategória.

Fentiek alapján a Fegyelmi Tanácsnak azt kellett vizsgálnia, hogy a felszámolóbiztosi és az ügyvezetői feladat ellátása ellenérték fejében, vagy ingyenesen történik. Ezt állapította meg egyébként az Összeférhetetlenségi Bizottság is fentebb már idézett levelében. Ezen kötelezettségének a Fegyelmi Tanács egy módon tehetett volna eleget megnyugtatóan, hogy az eljárás alá vont ügyvéd, vagy a felszámolószervezet rendelkezésre bocsátja a megbízási szerződéseknek az ingyenességre, vagy az ellenértékre vonatkozó részét.

Az eljárásban sem az eljárás alá vont ügyvéd, sem pedig a felszámolószervezet nem tette lehetővé az ingyenesség dokumentált bizonyítását üzleti titokra való hivatkozással.

Az üzleti titok védelméről szóló 2018. évi LIV. törvény 3. § b.) pontja lehetővé teszi az üzleti titok jogszerű megismerését az ügyben eljárni jogosult szerv számára, ha a titok felfedése jogszabálysértés következményeinek elhárítása érdekében történik. A törvény 11.§-a – nyilvánvalóan a polgári eljárásra nézve – rendelkezik arról, hogy a felek, az ügyész és más perbeli személy, valamint képviselőik, továbbá a bírósági alkalmazottak, valamint az eljárás irataihoz hozzáférő más személyek az eljárásban való részvételük vagy az eljárás irataihoz való hozzáférésük révén megismert üzleti titkot, illetve a per tárgyát képező, feltételezett üzleti titkot kötelesek megtartani. A titoktartási kötelezettség az eljárás befejezését követően is fennmarad. Egyebekben azzal, hogy az érintettek nyilatkoztak az inkriminált szerződések ingyenességéről, már üzleti titkot sértettek, ha nem vesszük figyelembe a fent hivatkozott törvényi rendelkezést.

A FESZ 2.3. az alábbi rendelkezést tartalmazza: Az ügyvédi titkon kívül a törvény által védett egyéb titoknak is minősülő titoknak a fegyelmi biztos, illetve a fegyelmi tanács általi megismerésére és kezelésére a titok védelmére vonatkozó törvényi rendelkezéseit is alkalmazni kell.

Fentiek alapján az érintettek a fegyelmi felelősség elbírálásának alapján képező szerződéses részt az üzleti titok sérelme nélkül megismerhetővé teheték volna.

Az érintettek írásbeli nyilatkozatot tettek a megbízási szerződések ingyenességére. Az érintettek nyilatkozata ugyan nem felel meg a kétséget kizáró bizonyíték követelményeinek, azonban a II. fokú Fegyelmi Tanács az ellenszolgáltatásra vonatkozó nyilatkozat beszerzését hiányolta.

A Fegyelmi Tanács jogosult bizonyítást lefolytatni, így jogszerűen kereshet meg hatóságot adatszolgáltatásra, különösen akkor, ha a rendelkezésére álló adatok alapján és a körülményekből vélelmezhető, hogy a megkeresés esetleg más eredményhez vezet.

A Fegyelmi Tanács álláspontja ugyanakkor az, hogy a fegyelmi eljárásnak nem a mindenáron való felelősségre vonás a célja, továbbá a fegyelmi hatóság nem nyomozóhatóság. Miután sem az eljárás alá vont ügyvéd, sem a fegyelmi biztos nem tett bizonyítási indítványt, a Fegyelmi Tanács mérlegelési jogkörében eljárva a fenti okokat, valamint azt is figyelembe véve, hogy a bejelentő egy peres eljárás alatt az ellenfél képviselőjében eljáró ügyvéd a perhez nem tartozó tevékenységét kifogásolta, ezzel mintegy pressziót gyakorolva, elfogadta az eljárás alá vont ügyvéd és a felszámolószervezet nyilatkozatát a szerződések ingyenességre nézve, azzal, hogy az inkriminált szerződésrészek megismerését elutasító okokkal a Fegyelmi Tanács nem értett egyet, azonban a szerződések hiányában kétséget kizáró bizonyíték nincs az ellenérték fejében történő tevékenységre.

Ennek megfelelően a Fegyelmi Tanácsnak azt kellett megállapítania, hogy az eljárás alá vont ügyvéd nem sértette meg az Üttv. 24.§-ában foglaltakat.

4./ Az iratcsatolási kötelezettség elmulasztása:

Az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 6/2018. (III. 26.) MÜK szabályzat (ÜESZ) 12.3. pontja úgy rendelkezik, hogy az ügyvédi tevékenység gyakorlója – függetlenül attól, hogy tesz-e nyilatkozatot – az ügyvédi kamara és szervei részére az ellene indult panasz-, illetve fegyelmi ügyben felhívásra az ügygel összefüggő iratokat köteles becsatolni.

A rendelkezés értelmében az iratcsatolási kötelezettség az ügygel összefüggő – jelen esetben a bejelentés, majd a fegyelmi eljárást kezdeményező határozatban sérelmezett összeférhetlenségre vonatkozó – iratok kötelező becsatolását jelenti.

Az iratcsatolási kötelezettség független attól, hogy ügyvédként, vagy magánszemélyként eljáró személlyel szemben merül fel a gyanú a sérelmezett magatartás megvalósítására, a szabályzat kritériuma, hogy az ügyvédi tevékenység aktív gyakorlóját lehet erre felhívni. Jelen esetben az eljárás alá vont ügyvéd aktív ügyvéd, tehát nem elfogadható az eljárás alá vont ügyvéd védekezése abban a vonatkozásban, hogy nem ügyvédként jár el, hanem magánszemélyként.

Nem elfogadható az eljárás alá vont ügyvéd azon nyilatkozata sem, hogy a vizsgálati szakban kért társasági iratok nem állnak rendelkezésére, mert nem a társaság tagja, egyébként azok nyilvános felületen hozzáférhetők. Egyrészt a társaság ügyvezetője jogosult valamennyi irat megismerésére, másrészt ezeket az iratokat az ÜESZ felhívott rendelkezésére tekintettel köteles lett volna az eljárás alá vont ügyvéd csatolni.

Az ÜESZ 12.2. pontja előírja az ügyvédi tevékenység gyakorlója számára, hogy köteles eleget tenni az ügyvédi kamara bármely – jogszabályon vagy kamarai belső szabályozáson alapuló – eseti felhívásának, továbbá a fent említett ÜESZ 12.3. pontja a fegyelmi eljárásban teljesítendő iratcsatolási kötelezettséget külön kiemeli. Az iratcsatolás körében a Fegyelmi Tanács tiszteletben tartotta az üzleti titokra való hivatkozást, de a jelen határozat XV/3. pontjában az üzleti titokra vonatkozó álláspontját változatlanul fenntartja.

Az eljárás alá vont ügyvéd a Fegyelmi Tanács álláspontja szerint az iratcsatolási kötelezettségét nem teljesítette és ezzel megsértette az ÜESZ 12.3. pontját.

A Fegyelmi Tanács ugyanakkor arra az álláspontra helyezkedett, hogy a fegyelmi felelősség megállapításához nemcsak a vétkesség valamely formájának megléte szükséges, hanem a magatartás társadalomra, ügyvédi karra való veszélyessége is.

Jelen ügyben, figyelemmel arra, hogy a fegyelmi eljárásban végül fegyelmi vétséget nem állapított meg a Fegyelmi Tanács, önmagában az iratcsatolási kötelezettség elmulasztása az összes körülmény figyelembevételével sem a társadalomra, sem pedig az ügyvédi karra nem veszélyes olyan mértékben, amely a legenyhébb fegyelmi büntetést maga után vonhatja.

Így fegyelmi felelősséget nem állapított meg a Fegyelmi Tanács az iratcsatolási kötelezettség elmulasztásának tárgyában. Ugyanakkor megjegyzi a Fegyelmi Tanács, hogy amennyiben az eljárás alá vont ügyvéd a vizsgálati szakban csatolja a kért iratokat, magára a fegyelmi eljárásra sem került volna sor.

Tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont ügyvédet a fegyelmi eljárás tárgyává tett összeférhetlenség körében sérelmezett magatartásokban nem terheli felelősség, az iratcsatolási körében pedig a Fegyelmi Tanács a legenyhébb büntetést sem tartotta arányosnak a magatartással, így nem állapított meg fegyelmi vétséget, az Üttv. 107. §-ában meghatározott feltételek nem valósultak meg.

Mindezekre figyelemmel a Fegyelmi Tanács fegyelmi vétség hiányában a fegyelmi eljárást az Üttv. 131. § (3) bekezdés b) pontja alapján megszüntette.

Tekintettel arra, hogy a Fegyelmi Tanács az eljárást megszüntette, a költségeket az Üttv. 142. § (1) bekezdése alapján a Budapesti Ügyvédi Kamara viseli.

A fegyelmi eljárásról szóló 20/2018. (XI. 26.) MÜK szabályzat 1.4. pontja szerint: A fegyelmi felelősség elbírálására - jogszabály, vagy szabályzat eltérő rendelkezése hiányában - a fegyelmi vétség elkövetése idején hatályban lévő rendelkezéseket kell alkalmazni.

Jelen ügyben a dokumentumok alapján az összeférhetlenségre okot adó sérelmezett magatartás 2018. februárját követően valósult meg, ennek megfelelően az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvényt (Üttv.), az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 6/2018. (III. 26.) MÜK szabályzatot (ÜESZ) és a fegyelmi eljárásról szóló 20/2018 (XI.26.) MÜK Szabályzatot (FESZ) alkalmazta a Fegyelmi Tanács.

A Fegyelmi Tanács határozata 2021. szeptember 15. napján jogerős.

(Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság – 2019. F. 225.)